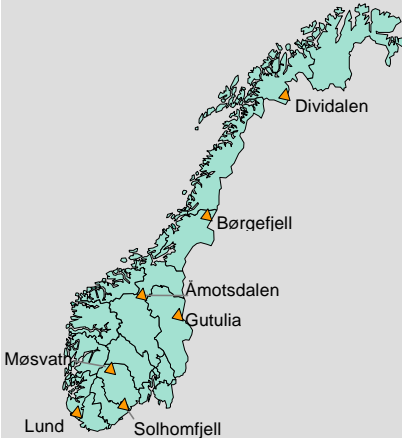

Program for
naturovervåking

Naturovervåking i Solhomfjell – resultater 2008

Hvor foregår naturovervåkingen?

Program for terrestrisk naturovervåking

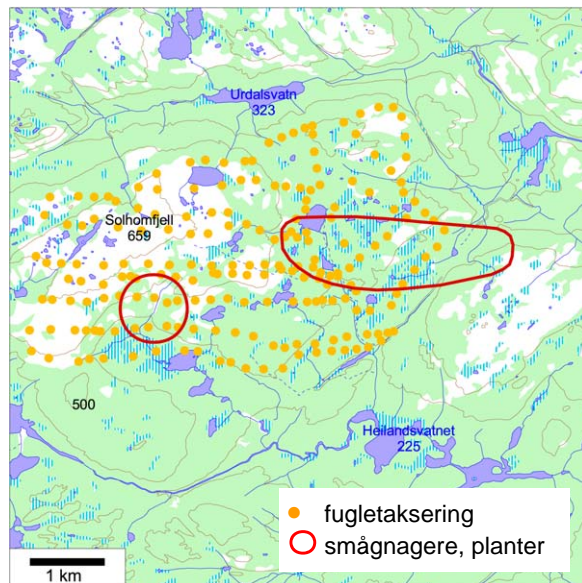
- overvåking av planter og dyr i vanlig norsk skog og fjell
- startet i 1990
- foregår i 7 områder
- organisert av Direktoratet for naturforvaltning (DN)
- gjennomført av Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Mål for naturovervåkingen

- gi grunnlag for å bedømme langsiktige endringer i naturen
- påvise utviklingstendenser over tid og geografiske forskjeller
- på et tidlig tidspunkt oppdage effekter av menneskelig påvirkning på økosystemer og artsmangfold
- skille menneskeskapt endringer fra naturlige variasjoner

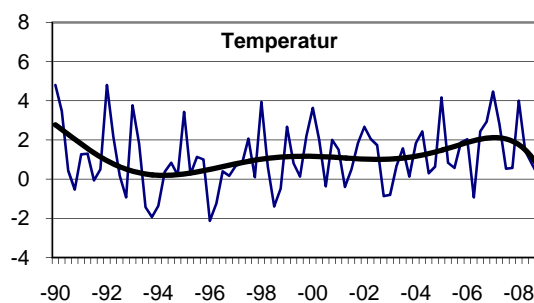
Kontaktpersoner

- NINA: Erik Framstad (erik.framstad@nina.no)
- DN: Reidar Hindrum (reidar.hindrum@dirnat.no)

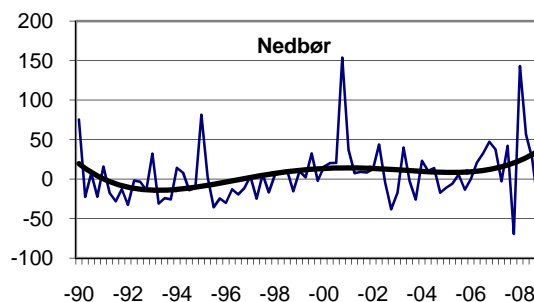
Mindre forurening og mildere klima gir framgang for moser og lav

- Moser har vist framgang i flere perioder, mest for store arter
- Karplanter har vist tilbakegang i flere perioder, uten noen klar påvist årsak
- Tilstanden for lav på furutrær forbedres, med økt dekning og redusert skadeomfang
- Middels ungeproduksjon for kongeørn de siste årene, etter svak produksjon 1999-2003
- Godt jaktutbytte for orrfugl i 2008
- Antall registrerte spurvefugl viste litt nedgang i 2008
- Svarthvit fluesnapper har vist relativt god produksjon i det meste av perioden
- Bestandene av smågnagere lå på svært lavt nivå i 2008, etter middels topp året før

Mildere klima enn normalt i det meste av overvåkingperioden

Gjennomsnittlig avvik i måneds-middeltemperatur (°C) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2008. Verdier over 0 viser temperatur over normalen.

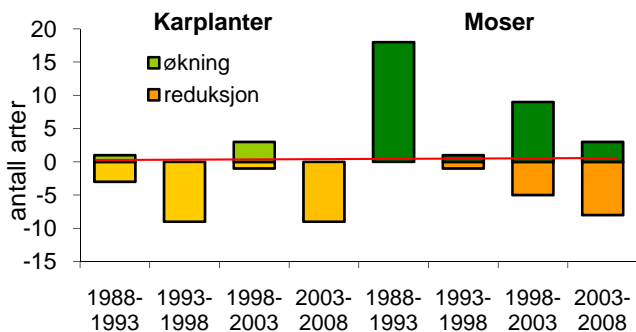

Gjennomsnittlig avvik i måneds-nedbør (mm) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2008. Verdier over 0 viser nedbør over normalen.

Resultater for overvåkingsområdet i Solhomfjell i 2008

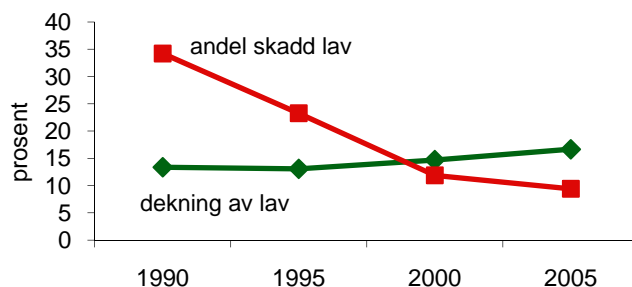
Sterk framgang for moser, spesielt for store arter

- antallet registrerte arter nokså stabilt (121–128)

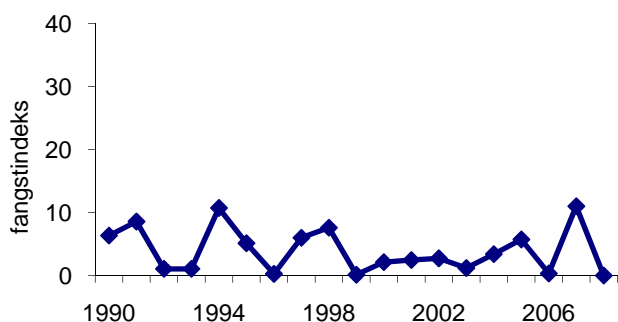
Forbedret tilstand for lav på furutrær

- sterk reduksjon i andel skadd lav
- svak, men jevn økning i dekning av lav

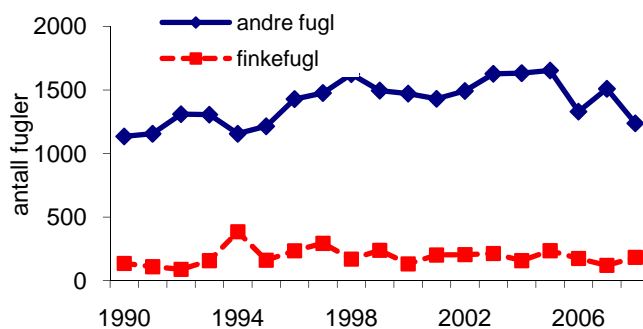
Uregelmessige bestandsendringer for smågnagere

- svært lav bestand etter middels topp i 2007

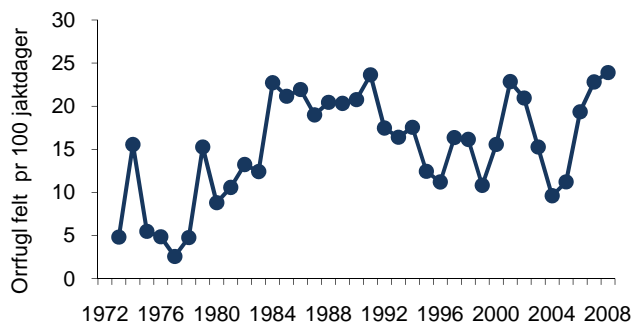

35 arter av spurvefugl observert i 2008

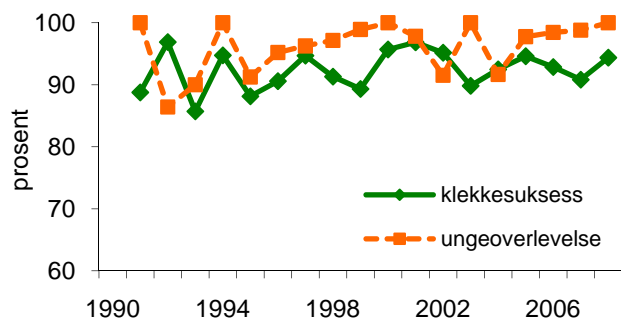
- nedgang i antall observerte spurvefugler

Godt jaktutbytte av orrfugl i 2006-08

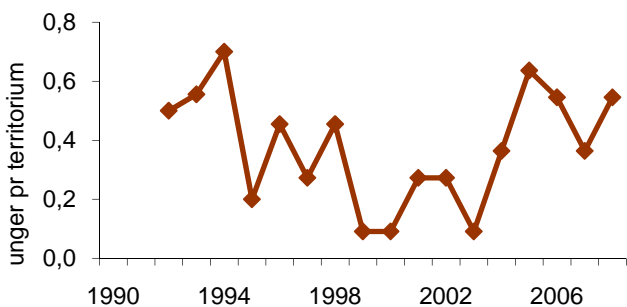

Relativt god ungeproduksjon for svarthvit fluesnapper

God ungeproduksjon for kongeørn de siste årene

- men periode med lav produksjon 1999-2003
- middels produksjon de siste par årene

Tidligere hekking ved varmere vår

- svak trend mot tidligere klekkesetid i perioden 1990-2008

